درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

نمونه سوالات امتحانی دی ماه

آیا با بسته جهش کانون آشنا هستید؟

یکی از ابتکارات امسال کانون فرهنگی آموزش(قلم چی) بسته جهش می‌باشد که در ۳ حوزه ، فرایند آموزش شما را تکمیل خواهد کرد و باعث پیشرفت نمرات شما در مدرسه میشود.

✓ **آزمون های تشریحی کانون از دوم دبستان تا دوازدهم: با هدف تمرین بیشتر و بهبود نمرات در مدرسه و امتحانات نیمسال اول و دوم**

✓ **فیلم های آموزشی آفلاین پیشرفت: تدریس توسط مجرب ترین دبیران پرمخاطب کشور، منطبق بر برنامه آموزش و پرورش و کتاب درسی با هدف پیشرفت در مدرسه**

✓ **نرم افزار پلکان یادگیری: شامل آزمون‌های تستی و تشریحی در سطوح مقدماتی و پیشرفته، با امکان ساخت آزمون در هر سطح دشواری**

kanoonBook.ir

برای دریافت جایزه ویژه از کانون بوک و یا آشنایی بیشتر با بسته جهش کانون، عدد ۳۳ را به سر شماره ۹۰۰۰۸۴۵۱ ارسال کنید.

www.kanoon.ir

به نام چاشنی بخش زبان ها

آزمون شبه نهایی نوبت دوم علوم و فنون ادبی ۳	اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان	نام مدرسه : 1
ادبیات تخصصی رشته انسانی	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میناب	دبیرستان نمونه دولتی خاتم الانبیاء
نام و نام خانوادگی:	پایه :دوازدهم رشته :ادبیات و علوم انسانی / علوم ومعارف اسلامی	نام دبیر: یوسف غربی تعداد سوال:۳۳
تاریخ امتحان : ۱۴۰۴/۱۰/ ۰۶	سال تحصیلی : ۱۴۰۵ -۱۴۰۴	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه ساعت شروع: ۸ تعداد صفحه:۴

ردیف	« سوالات »	بارم
	الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)	
۱	جای خالی را با واژه مناسب پر کنید: تصنیف معروف « از خون جوانان وطن لاله دمیده / از ماتم سرو قدشان سرو خمیده » تصنیف معروفی از .....است.	۰/۲۵
۲	هر یک از توضیحات سمت راست به کدام یک از شاعران و نویسندگان « » محمد تقی بهار ، دهخدا ،سید اشرف الدین گیلانی ،قائم مقام فراهانی» مربوط می شود؟(یک مورد اضافی است) الف)نویسنده کتاب «سبک شناسی» و سراینده «من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید / قفسم برده به باغی و دلم شاد کنید» (.....) ب) از نمونه اشعار انتقادی وی ، شعر« ای قلم» بود. همچنین به نسیم شمال شهرت داشت.(.....)	۰/۵
۳	درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید: الف) فرخی یزدی را به سبب آزادی خواهی به زندان انداختند و موضوع تاریخ بیداری ایرانیان اثر ناظم الاسلام کرمانی ، تاریخ صفویه است. درست □ نادرست □ ب)سراینده شعر«آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی»،به سبب آزادی خواهی به زندان افتاد. درست □ نادرست □	۰/۵
۴	رمزگردانی«شعرایِ تاریخ،سبک احزاب سیاسی را تصحیح علمی می کنند.»مربوط به آثار کدام شاعر دوره بیداری است؟	۰/۲۵
۵	از میان عبارات مشخص شده ، عبارت نادرست را بیابید و صحیح آن را بنویسید. میرزا محمد صادق امیری فراهانی که بعد ها از جانب مظفر الدین شاه به ملک الشعرا ملقب شد ، فعالیت اصلی اش روزنامه نگاری بود. وی سر دبیر روزنامه مجلس را بر عهده داشت و شعر او از زندگی سیاسی اش جدا نبود.	۰/۵
	ب) سبک شناسی (۲نمره)	
۶	از بارز ترین شاخصه های زبان شعر عصر بیداری، ..... است.	۰/ ۲۵
۷	همه گزینه های زیر در رابطه با شعر دوره بیداری درست است ، به جز.... ۱) ملک الشعرا بهار و ادیب الممالک فراهانی از جمله شاعرانی بودند که به زبان پر صلابت گذشته وفادار ماندند. ۲) نمونه تخیلات سرایندگان پیشین را می توان در اشعار میرزاده عشقی دید. ۳) سید اشرف الدین گیلانی و عارف قزوینی از جمله شاعرانی بودند که به زبان ساده و صمیمی شعر می سرودند. ۴) ابوالقاسم لاهوتی و فرخی یزدی ، از شاخص ترین شاعران در حوزه دانش ها و فنون نوین هستند.	۰/۲۵
۸	مفهوم کدام بیت با مفهوم «آزادی« در دوره بیداری، متفاوت است؟ ۱) در محیط طوفان زا ماهرانه در جنگ است / ناخـدای استبـداد بـا خـدای آزادی ۲) اسیـری هیـچ آزادی نجـوید / چـو دل در بنـد گیسـوی تـو دارد	۰/۲۵
۹	با توجه به سروده زیر به پرسش های زیر پاسخ دهید. «گریه را به مستی بهانه کردم / شکوه ها ز دست زمانه کردم چون نگریم ز درد و چون ننالم / دزد را چو محرم به خانه کردم؟! الف)با توجه شعر دوره بیداری، واژه «خانه» به کدام یک از مضامین فکری این دوره اشاره دارد؟ ب)استفاده از آرایه های ادبی و تخیلات در این نمونه زیاد است یا کم؟	۰/۵
۱۰	با توجه به ویژگی های نثر دهخدا، به سوالات زیر پاسخ دهید. «باری ،چه دردسر بدهم؟آن قدر گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت . حالا که می بیند آن روی کار بالاست ، دست و پایش را گم کرده ، تمام آن حرف ها یادش رفته. تا یک فرّاش قرمز پوش می بیند ، دلش می تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می افتد... الف)این نثر برگفته از کتاب ..... است و از نظر نوع نثر (دشوار / ساده و قابل فهم) است. ب)وجود واژه «ژاندارم» در این متن بیانگر کدام ویژگی زبانی نثر دوره بیداری است؟	۰/۷۵
	پ) زیبایی شناسی (۶نمره)	
۱۱	عبارات زیر را از نظر داشتن تناسب ،تلمیح و تضمین بررسی کنید. الف) ز باغ خاطرات گل های شادی بشکفد / هر چه در دل تخم کین داری ، به زیر خاک کن ب) چون جواب احمق آمد خامشی / این درازی در سخن چون می کشی ج) چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت / شیوه « جنات تجری تحت الانهار » داشت	۰/۷۵

www-kanoon-ir

۱۲	هر یک از ابیات زیر را به آرایه بارز آن ، وصل کنید.(یک مورد اضافی است) ۱.گفتی به غمم بنشین یا از سر جان برخیز / فرمان برمت جانا بنشینم و برخیزم( ) ۲.با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت( ) ۳.ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی / ازین باد ار مدد خواهی چراغ دل بر افروزی( ) ۱.متناقض نما ۲.لف و نشر مرتب ۳.لف و نشر نا مرتب ۴.تضاد	۰/۷۵
۱۳	برای هر یک از ابیات زیر، آرایهٔ مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش (تلمیح - تضمین) ب) فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی /اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را (متناقض نما – ایهام تناسب) ج) آتش آن نیست که از شعلهٔ آن خندد شمع / آتش آن است که بر خرمن پروانه زدند (مراعات نظیر - تضاد)	۰/۷۵
۱۴	در رابطه با تلمیح موجود در بیت زیر توضیح دهید. «گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند / جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد»	۰/۵
۱۵	با توجّه به بیت زیر، به پرسشها پاسخ دهید. «روی و چشمی دارم اندر مهر او / کاین گهر می ریزد آن زر می زند» الف) لف اول و نشر دوم را بنویسید . ب) نوع لف و نشر در بیت، مرتّب است یا مشوّش؟ ج) ارتباط معنایی بین واژه«روی» و «چشم» سبب خلق کدام آرایه بدیع شده است؟	۱
۱۶	در کدام بخش های سرودهٔ زیر آرایهٔ «پارادوکس» دیده میشود؟بنویسید. «ما/ در عصر احتمال به سرمیبریم / در عصر شک و شاید/ در عصر پیش بینی وضع هوا / از هر طرف که باد بیاید/ در عصر قاطعیت تردید/ عصر جدید/ عصری که هیچ اصلی / جز اصل احتمال، یقینی نیست. »	۰/۵
۱۷	در بیت زیر کدام واژگان داستان بیژن و منیژه را در ذهن مخاطب مصور می کنند؟ «این مه که چون منیژه لب چاه می نشست / گریان ز تازیانه افراسیاب رفت»	۰/۵
۱۸	در بیت زیر ،حافظ مصرعی از ..... را آورده . به کار گیری این سخن سبب خلق کدام آرایه بدیع شده است؟ «حافظ از جور تو ، حاشا که بگرداند روی / «من از آن روز که در بند تو ام ، آزادم»	۰/۵
۱۹	با توجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید. «ایوب با چندین بلا ، کاندر بلا شد مبتلا / پیوسته این بودش دعا،«الصبر مفتاح الفرج» الف) بیت تلمیح به داستان کدام پیامبر دارد؟ ب)وجود حدیث در مصرع دوم این بیت بیانگر وجود کدام آرایه بدیع معنوی است؟	۰/۵
۲۰	در بیت زیر ، سومین جفت واژه تضاد را بنویسید. «از عفو وخشم تو دو نمونه است روز وشب / وز مهر و کین تو دو نمونه است شهد و سم	۰/۲۵
	ت)موسیقی شعر (۶ نمره)	
۲۱	هر بیت را به وزن متناسب با آن وصل کنید.(یک مورد اضافی است) الف.ای مادر سر سپید بشنو / این پند سیاه بخت فرزند ( ) ب. گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم / خاک وطن چو رفت چه خاکی به سر کنم( ) ج. خلوت دل نیست جای صحبت اضداد / دیو چو بیرون رود فرشته در آید ( ) د. بیا که چشم تو تا شرم و ناز دارد کس / نپرسد از تو که این ماجرا چرا کردی( ) ۱.مفتعلن فاعلات مفتعلن فع ۲.مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن ۳.مفعول مفاعلن فعولن ۴.مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل ۵.مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن	۱
۲۲	ابیات زیر را بخوانید و سپس وزن ، علامت گذاری و تقطیع هجایی هر کدام را بنویسید و زبانی آنها را مشخص کنید. الف) تو کجایی تا شوم من چاکرت / چارقت دوزم کنم شانه سرت مصرع ۱ | | | | مصرع۲ | | | | وزن | | | | نوع اختیار زبانی : ب) کیست که پیغام من به شهر شروان برد/ یک سخن از من بدان مرد سخندان برد مصرع ۱ | | | | | مصرع ۲ | | | | | وزن | | | | | نوع اختیار زبانی:	۲

www-kanoon.ir

۲۳	از بیت های زیر، برای انواع وزن «همسان تک لختی، ناهمسان و همسان دولختی» یک نمونه انتخاب کنید. الف) در دام فتاده آهویی چند / محکم شده دست و پای در بند ب) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی / گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند ج) پس سوی کاری فرستاد آن دگر / تا از این دیگر شود او با خبر	۰/۷۵
۲۴	جدول زیر را متناسب با بیت « گشته ام در جهان آخر کار / دلبری برگزیده ام که مپرس» کامل کنید. مصرع اول: گش ت ِام در | ج ها ن آ | [ ] مصرع دوم: دل ب ری بر | گ زی د ام | ک م پرس علامت ها: [ ] | _ U _ U | _ UU	۰/۵
۲۵	مصوت کوتاه «و» در کدام رکن از ارکان بیت زیر ،بلند تلفظ می شود؟ «تو کجایی تا شوم من چاکرت / چارقت دوزم کنم شانه سرت»	۰/۲۵
۲۶	با توجه به بیت«تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار / که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند» ، درست یا نادرست را مشخص کنید. الف) نام وزن واژه سومین پایه آوایی بیت ،«مفاعلن» است. درست □ نادرست □ ب)در بیت ، یک مورد اختیار زبانی حذف همزه صورت گرفته است. درست □ نادرست □	۰/۵
۲۷	با توجه به فایل صوتی گزینه صحیح را انتخاب کنید. الف)وزن اول این سروده در کدام گزینه به درستی آمده است؟ ۱.مفعول مفاعلن فعولن ۲. مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل ۳. مستفعل مستفعل مستفعل فع لن ۴.مفعول مفاعیل مفاعیل مفاعی ب)هر بیت این سروده چند پایه آوایی دارد؟ ۱.شش پایه ۲. چهار پایه ۳. سه پایه ۴. هشت پایه پ)سروده پخش شده با کدام مصرع زیر هم وزن است؟ ۱.دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر ۲.سیل خون به دامان روانه کردم ۳.آن ترک پری چهره که دوش از بر ما رفت ۴.جنگ ننگ است در طریقت من ج)با توجه به بیت سوم سروده ،کدام اختیار زبانی در پایه اول مصرع اول آن یافت می شود؟ ۱.بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه ۲. کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند ۳. حذف همزه ۴.گزینه ۲و۳	۱
	پ) تحلیل نظم و نثر (۴نمره)	
۲۸	با توجّه به سرودهٔ زیر: «در آینه دوباره نمایان شد / با ابر گیسوانش در باد/ باز آن سرود سرخ انالحق / ورد زبان اوست» واژهٔ «انالحق» نشانگر کدام آرایهٔ بدیع معنوی است؟	۰/۲۵
۲۹	دو مورد از ویژگی های زبانی نثر زیر را نام ببرید . «ننه! این زمین روی چیه؟ روی شاد گاو، گاو روی چیه؟ روی ماهی، ماهی روی چیه؟ روی آب، وای وای الهی رودهات ببره، چقدر حرف می‌زنی؟! حوصلم سر رفت! آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی؛ گفت نخور، رسل و خربزه با هم نمی‌سازند! نشنید و خورد.»	۰/۵
۳۰	الف)همهٔ بیت های زیر به جز گزینهٔ ..... دربردارندهٔ مفاهیم شعر دورهٔ بیداری است. ۱) جنگ ننگ است در شریعت من /جز پی پاس دین و حفظ وطن ۲) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت میکنی از شرع قرآن ای قلم ۳)داد معشوقه به عاشق پیغام /که کند م ادر تو با م ن جنگ ۴)آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی/ دست خود ز جان شستم از برای آزادی ب)با توجه به بیت«ای کعبه به داغ ماتمت نیلی پوش / وز تشنگیت فرات در جوش و خروش» کدام گزینه نادرست است؟ ۱)در این بیت حذف فعل به قرینه دیده می شود ۲)در هر دو مصرع این بیت ، حسن تعلیل دیده می شود ۳)این بیت فاقد آرایه تشخیص و دارای آرایه جناس است ۴)نیلی پوش بودن کنایه از عزادار بودن است	۰/۵
۳۱	با توجه به شعر زیر به سوالات پاسخ دهید. غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم «نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم...» الف) یک ویژگی زبانی و یک ویژگی فکری شعر سبک بیداری را بنویسید و برای هر کدام ، در شعر بالا مثالی بیابید. ب) بیت « یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران / تنها به قفس ماند ، هزاران همه رفتند» با کدام بخش از شعر بالا مرتبط است؟ پ)درست و نادرست را مشخص کنید. ۱. وزن واژه «فاعلن» در وزن این شعر دیده می شود. درست □ نادرست □ ۲. در اینجا واژه «قلم » سبب خلق آرایه تشخیص نشده است. درست □ نادرست □	۱/۲۵

www-kanoon-ir

۳۲	با توجه به ابیات زیر درست یا نادرست را مشخص کنید. محتسب، مستی به ره دید و گریبانش گرفت / مست گفت: ای دوست! این پیراهن است، افسار نیست! گفت: مستی، زان سبب افتان و خیزان میروی / گفت: جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست گفت: می‌باید تو را تا خانهٔ قاضی برم / گفت: رو صبح آی، قاضی نیمه‌شب بیدار نیست... الف)این شعر بصورت گفت وگو میان دو انسان است که به آن مناظره می گویند. درست □ نادرست □ ب)با توجه به محتوا و شکل قرار گیری قافیه ، قالب این سروده، قصیده است. درست □ نادرست □	۰/۵
۳۳	نمونه زیر را از نظر کاربرد سجع و کنایه بررسی و تحلیل کنید . «این تنگ عیشی برای او (مولوی) نوعی ریاضت نفسانی بود؛ ناشی از خسّت و خشک‌دستی نبود. از زندگی فقط به‌قدر ضرورت تمتّع می‌برد. بیش از قدر ضرورت را موجب دور افتادن از خط سیر روحانی خویش می‌یافت .»	۱
	موفق باشید	۲۰